

Kiusaaminen, häirintä ja väkivalta, rikokset ja rikolliset teot -toimintamalli

Kiusaaminen: sanoin, teoin, ja elein tapahtuvaa pahan mielen tai kivun aiheuttamista toiselle. Se on tahallista ja toistuvaa samaan henkilöön tai ryhmään kohdistuvaa alistamista.

Häirintää: vihamielistä, halventavaa, nöyryyttävää, ahdistavaa tai muuta epäasiallista kohtelua, koskettelua tai puhetta.

Väkivalta: tahallista fyysisen voiman tai vallan käyttöä tai sillä uhkaamista. Se erotellaan yleensä henkiseen, ruumiilliseen ja seksuaaliseen väkivaltaan.

Rikos: rangaistava teko, jolloin tekijä toimii vastoin yhteiskunnan arvoja, normeja ja sääntöjä. Rikokseen voi syyllistyä ja siitä voidaan tuomita 15 vuotta täyttänyt henkilö.

Rikollinen teko: tarkoittaa tekoa, joka ylittää myös rikoksen tunnusmerkit. Rikolliseen tekoon voi syyllistyä alle 15-vuotias, joka voidaan tuomita myös vahingonkorvauksiin.

Ennaltaehkäisy Esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen arvot ja järjestyssäännöt

Puuttuminen

Oppilas/
opiskelija

On ystävällinen ja reilu, ei mahdollista kiusaamista tai muuta epäasiallista käyttäytymistä. Osallistuu aktiivisesti yhteiseen toimintaan. Toimii niin, että koulussa on kaikilla hyvä olla.

Kertoo kokemastaan tai toiseen kohdistuvasta kiusaamisesta koulun aikuiselle. Osallistuu asian selvittämiseen ja hoitamiseen.

Huoltaja

Tukee lapsen hyvinvointia. Toimii yhteistyössä koulun henkilöstön ja toisten huoltajien kanssa. Seuraa koulun tiedotteita.

Tuo tiedon kiusaamisesta koulun aikuisten tietoon. Osallistuu asian selvittelyyn ja hoitamiseen oman lapsensa asiassa.

Opetus- ja
kasvatus-
työhön
osallistuva
henkilöstö

Noudattaa työyhteisön pelisääntöjä. Tukee oppilaan, luokka- ja koulu-yhteisön hyvinvointia. Tiedottaa ja käyttää kuuntelevaa keskustelua. Osallistuu esi-, perus- ja lukio-opetuksen kehittämistyöhön ja yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön.

Tiedon saatuaan aloittaa välittömästi asian selvittämisen prosessin mukaisesti. Huolehtii asianosaisten turvallisuudesta.

Rehtori/
päiväkodin
johtaja

Johtaa esiopetuksen ja koulu-yhteisön hyvinvointia ja käyttää kuuntelevaa keskustelua ja osallistavia kokouskäytäntöjä. Sitoutuu ja sitouttaa arvoihin, järjestyssääntöihin sekä työyhteisön pelisääntöihin. Kehittää ja tiedottaa.

Perehdyttää henkilöstön kiusaamisen puuttumisen prosessin malliin. Vastaa mallin toteuttamisesta. Päättää kurinpitotoimista. Toimii yhteyshenkilönä viranomaisiin.

Opiskelu-
huollon
henkilöstö

Sitoutuu työyhteisön pelisääntöihin. Käyttää kuuntelevaa keskustelua sekä tukee koulu-yhteisön ja oppilaan hyvinvointia. Osallistuu kehittämistyöhön ja yhteisölliseen opiskeluhuoltotyöhön.

Osallistuu moniammatilliseen yhteistyöhön oman toimenkuvansa mukaisesti. Tarvittaessa tarjoaa yksilökohtaista tukea.

Poliisi

Ankkuriyhteistyö: Toimii sosiaalisessa mediassa ja tekee mahdollisuuksien mukaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Ankkuriyhteistyö: hoitaa ankkuripuhutukset ja ohjaa tarvittaessa muun avun piiriin.

1. Alkuarviointi
- tarvittaessa viranomaisyhteistyö
- asian päättäminen, mikäli lisäselvittelyä ei tarvita
2. Keskustelu kiusatun kanssa
3. Yksilö- ja ryhmäkeskustelut kiusaajiksi epäiltyjen kanssa
4. Seurantakeskustelut - ensimmäinen 2 viikon kuluttua
- seuraavat sovitun aikataulun mukaan
5. Tarvittaessa yhteiskeskustelu asianomaisten ja huoltajien kanssa
6. Asian päättäminen

Kiusaamisen selvittäminen